

Antrasis Vilniaus aplinkosaugos forumas

2007

Renginį remia

Vilniaus miesto savivaldybė

Renginį organizuoja

Vilniaus miesto savivaldybės

Aplinkos apsaugos skyrius

bendradarbiaudamas su

Aplinkosaugos informacijos centru

Leidinį parengė

Aplinkosaugos informacijos centras

Pylimo 15/2, LT-01118, Vilnius

Tel./faks. (8 5) 212 40 89

info@apicentras.lt, www.apicentras.lt

Spaudai paruošė

Jurgita Mačiūnaitė, Ieva Junevičienė,

Daiva Letukaitė, Inesa Tautkevičiūtė,

Julija Smiškal

Maketavo

Gražvydas Judickas

grazvydas.judickas@live.com

Viršelyje

Daivos Letukaitės fotografijos

Antrojo Vilniaus aplinkosaugos forumo programa

Lapkričio 29 d.

- 09.30 – 10.00 **Dalyvių registracija**
- 10.00 – 10.20 **Antrojo Vilniaus aplinkosaugos forumo atidarymas**
LR aplinkos ministerijos atstovas
Vilniaus m. savivaldybės administracijos atstovas
- 10.00 – 18.00** **Aplinkosauginių filmų peržiūra, technologijų ir ekologinio švietimo paroda**
- 10.20 – 10.40 **Vilniaus miesto savivaldybės vaidmuo gerinant miesto aplinkos būklę**
Vilniaus m. savivaldybės Aplinkos apsaugos sk. vedėja Vita Braškienė
- 10.40 – 11.00 **Vilniaus regiono aplinkos būklė, problemos ir sprendimai**
Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento direktorius Rolandas Masilevičius
- 11.00 – 12.00 **Technologijų ir ekologinio švietimo parodos atidarymas ir apžiūra**
- 12.00 – 13.00** **Pertrauka**
- 13.00 – 13.30 **Ekologinio švietimo konferencijos pristatymas**
Vilniaus m. savivaldybės Aplinkos apsaugos sk. vyr. specialistė Violeta Ivinskienė
- 13.30 – 13.40 **VšĮ „Vilniaus nevalstybinio SOS darželio“ projekto pristatymas**
Jolanta Baltakienė
- 13.40 – 13.50 **VšĮ „Baltijos aplinkos forumas“ projekto pristatymas**
Edmundas Greimas
- 13.50 – 14.00 **Vilniaus lopšelio–darželio „Pasaka“ projekto pristatymas**
Danutė Plytnikienė
- 14.00 – 14.30 **VšĮ „APEGA grupė“ projekto pristatymas**
Girius Merkys
- 14.30 – 15.00** **Kavos pertrauka**

- 15.00 – 15.20 **Modernios ekologinio švietimo priemonės Lietuvoje**
Andrius Milinavičius, MTV Baltic
- 15.20 – 15.30 **Vilniaus Salomėjos Nėries gimnazijos projekto pristatymas**
Gitana Vorobjova, Nijolė Sėjūnienė
- 15.30 – 15.40 **VšĮ „Europos namai“ projekto pristatymas**
Almantas Lapiniauskas
- 15.40 – 15.50 **Vilniaus Levo Karsavino vidurinės mokyklos projekto pristatymas**
Irina Pasternak, Gražina Valiukevičienė
- 15.50 – 16.00 **Vilniaus Salininkų vidurinės mokyklos projekto pristatymas**
Aušra Silickienė, Diana Dubasienė
- 16.00 – 16.30 **Klausimai, diskusijos, renginio uždarymas**

Lapkričio 30 d.

- 09.00 – 09.30 **Dalyvių registracija**
- 09.30 – 09.40 **Seminaro atidarymas bei pristatymas**
- 09.40 – 10.10 **Vilniaus miesto aplinkos geografinė informacinė sistema**
SĮ „Vilniaus planas“ GIS poskyrio vadovas Alvydas Karalius
- 10.10 – 10.40 **Miesto želdynų planavimas ir jų įtaka aplinkos kokybei**
Vilniaus m. savivaldybės Miestovaizdžio sk. vedėja Vaiva Deveikienė
- 10.40 – 11.10 **Vilniaus miesto saugomų teritorijų sistema**
Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direktorė Vida Laurukėnienė
- 11.10 – 11.40 Kavos pertrauka**
- 11.40 – 12.10 **Vilniaus ir jo apylinkių miškų vertybės ir apsaugos problematika**
Vilniaus miškų urėdas Raimondas Ribačiauskas
- 12.10 – 12.40 **Vilniaus miesto plėtros poveikis gamtinės aplinkos būklei ir jos pokyčių tendencijos bei prognozės**
Doc. dr. Raimondas Leopoldas Idzelis ir kiti
- 12.40 – 13.10 **Paviršinių vandenų svarba ir apsauga Vilniaus mieste**
Vilniaus m. savivaldybės Aplinkos apsaugos sk. vyr. specialistas Antanas Stackevičius
- 13.10 – 13.30 **Vilniečių ekologinis ugdymas, poreikiai ir perspektyvos**
Aplinkosaugos informacijos centro direktorė Jurgita Mačiūnaitė ir projektų vadovė Daiva Letukaitė
- 13.30 – 14.00 **Diskusija – „Aplinkosaugos perspektyvos Vilniaus mieste“**
- 14.00 – 14.30 **Renginio apibendrinimas ir pabaiga**

Pranešimų tezės

Vilniaus miesto savivaldybės vaidmuo gerinant miesto aplinkosaugos būklę

Vita Braškienė

Vilniaus miesto
savivaldybės
Aplinkos apsaugos
skyriaus vedėja

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS APLINKOS APSAUGOS skyriaus vaidmuo itin svarbus įgyvendinant Vilniaus miesto aplinkosaugos politiką. Skyrius rengia aplinkos (oro, paviršinio ir požeminio vandens, triukšmo ir spinduliuočių, dangų ir grunto, bioįvairovės) apsaugos stebėsenos programas ir organizuoja jų įgyvendinimą, kaupia ir tvarko duomenų banką, teikia informaciją apie aplinkos būklę visuomenei, suinteresuotoms institucijoms, derina įmonių ir bendrovių paraiškas Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimams gauti ir kontroliuoja, kaip vykdomos numatytos leidimuose priemonės; rengia atliekų tvarkymo sistemos ir plėtros programas, reglamentus ir kontroliuoja, kaip jie įgyvendinami; derina įmonių ir bendrovių Poveikio aplinkai vertinimo programas ir ataskaitas, organizuoja ir koordinuoja darnios plėtros ir darbotvarkės XXI amžiui programų įgyvendinimą.

Vilniaus miesto savivaldybės Aplinkos apsaugos skyrius ypač daug dėmesio skiria ekologiniam švietimui – kuria švietimo tinklą Vilniaus mieste ir koordinuoja jo darbą, organizuoja aplinkosaugos seminarus, renginius ir šventes, ekologinės informacijos leidybą. Įvertinęs didelę pirmojo aplinkosaugos forumo sėkmę, skyrius inicijuoja jau antrąjį aplinkosaugos forumą, kurio dalyviai – mokslo, politikos, verslo, savivaldos, nevyriausybiinių organizacijų atstovai – turi galimybę ne tik išklausti pranešimus, bet ir patys dalyvauti diskusijose bei pristatyti savo vykdomą veiklą. Tikimės, kad tai bus žingsnis, padėsiantis ne tik susipažinti su aplinkosaugine situacija sostinėje, bet ir formuoti politiką šioje srityje.

Vilniaus regiono aplinkos būklė, problemos ir sprendimai

APLINKOS MINISTERIJOS VILNIAUS REGIONO aplinkos apsaugos departamento pagrindinis uždavinys – sparčiausiai besivystančios ir augančios ekonomikos regione užtikrinti darnaus vystymosi principų įgyvendinimo teisėtumą ir teisėtvarką aplinkos apsaugos srityje bei Vilniaus regione organizuoti ir vykdyti valstybinę aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo kontrolę. Departamentas įgyvendindamas savo uždavinį kontroliuoja, ar fiziniai ir juridiniai asmenys laikosi aplinkosauginių teisės aktų reikalavimų, naudoja, atkuria žemės, žemės gelmių, paviršinių ir požeminių vandenų, aplinkos oro, kraštovaizdžio, augalijos, gyvūnijos bei kitus gamtos išteklius. Departamento veiklos teritorija apima Elektrėnų, Šalčininkų rajono, Širvintų rajono, Švenčionių rajono, Trakų rajono, Ukmergės rajono, Vilniaus miesto, Vilniaus rajono savivaldybių teritoriją.

**Rolandas
Masilevičius**

Vilniaus regiono
aplinkos apsaugos
departamento
direktorius

Ekologinio švietimo konferencijos pristatymas

Violeta Ivinskienė

Vilniaus miesto
savivaldybės
Aplinkos apsaugos
skyriaus vyriausioji
specialistė

NUO 2005 M. PRADĖTA vykdyti antroji Vilniaus miesto ekologinio švietimo programa (2005–2007 m.). Šiuo metu rengiama nauja ekologinio švietimo programa 2008–2010 metams.

Programos tikslas – įgyvendinti bendruomenės ekologinio ugdymo priemones – organizuoti specialistų ir visuomenės aplinkosauginį švietimą, mokymus, renginius, remti aplinkosauginius Vilniaus mokyklų, darželių, savivaldybės įmonių, visuomeninių organizacijų projektus.

Vykdamt paremtus projektus organizuotos įvairios šventės, akcijos, tvarkymo talkos, ekskursijos, mokymosi programos, išleisti leidiniai.

Organizuotų renginių tikslas – puoselėti estetinę miesto grožį ir žaliąsias erdves, skatinti gyventojus ir įmones puoselėti miesto aplinką, gėlynus, želdinius, rūpintis savo namų aplinka, naudoti tam ekologiškas priemones ir medžiagas. 2005 m. Vilniaus miestas dalyvavo Vilniaus apskrities derliaus šventėje.

Be aplinkosaugos renginių atlikta Vilniaus miesto ir apylinkių augalų ir gyvūnų inventorizacija, apžvelgta biologinės įvairovės Vilniaus mieste ir apylinkėse kaita bei numatytos tendencijų prognozės.

Kartu su Europos Komisija ir Europos Sąjungos plėtros direktorato techninės pagalbos ir keitimosi informacija biuru (TAIEX) bei partneriais 2005–2007 m. Vilniaus savivaldybės aplinkosaugos ekspertai surengė apie 10 tarptautinių konferencijų ir seminarų savivaldybių politikams, seniūnijų, įmonių darbuotojams ir mokytojams. Nuo 2005 metų organizuojamos ataskaitinės ekologinio švietimo projektų konferencijos, o 2007 m. sausio 30 d. vyko pirmasis Vilniaus aplinkosaugos forumas.

Vilniaus miesto aplinkos geografinė informacinė sistema

VILNIAUS MIESTE ĮGYVENDINAMA VILNIAUS miesto tarybos patvirtinta sostinės savivaldybės aplinkos stebėsenos (monitoringo) programa. Stebint savivaldybės teritorijos aplinką siekiama gauti detalesnę informaciją apie jos gamtinės aplinkos būklę ir planuoti bei įgyvendinti vietines aplinkosaugos priemones.

Aplinkos stebėseną padeda nustatyti aplinkos taršos mastus ir poveikį gyventojų sveikatai. Prioritetas teikiamas aplinkos užterštumo stebėjimui bei sistemingiems vandens, oro, grunto užterštumo, triukšmo, spinduliuočių būklės tyrimams ir vertinimams.

Aplinkos stebėseną padeda įvertinti aplinkosauginių tikslų, numatytų strateginiame plane, įgyvendinimo eigą.

Vienas svarbesnių aplinkos stebėsenos tikslų – operatyviai informuoti gyventojus apie aplinkos kokybę. Tai leidžia gyventojams laiku gauti informaciją apie sveikatai pavojingus taršos lygius, aplinkos taršos įtaką žmonių sergamumui, kitus galimus pavojus.

Šiuo metu vykdomos vandens, oro užterštumo, triukšmo, uždarytų sąvartynų, miesto aplinkos raidos stebėjimo programos. Vėliau bus tiriami požeminiai vandenys, kiti aplinkos sektoriai.

Alvydas Karalius

SI „Vilniaus planas“
GIS poskyrio
vadovas

Miesto želdynų planavimas ir jų įtaka aplinkos kokybei

Vaiva Deveikienė

Vilniaus miesto
savivaldybės
Miestovaizdžio
skyriaus vedėja

PAGRINDINIAI MIESTO ŽELDYNŲ PLANAVIMO uždaviniai ir tikslai išdėstyti Vilniaus miesto strateginiame plane.

Vilniaus miesto strateginio plano 2002–2011 prioritetai yra:

1. Vilniaus tarptautinio konkurencingumo didinimas. Šiame prioritete šeši tikslai, kuriuose nemažai dėmesio skiriama kraštovaizdžio ir želdynų reikalams.

Trečias tikslas – pagerinti Vilniaus miesto urbanistinę architektūrinę įvaizdį – kalba apie harmoningą Vilniaus ir jo priemiesčių plėtojimą, istorinio miesto kraštovaizdžio bei savitumo išsaugojimą. Tai reiškia, kad turi būti rengiami kraštovaizdžio tvarkymo specialieji planai, bei kiti teritorinio planavimo dokumentai, garantuojantys šių nuostatų įgyvendinimą.

Ketvirtas tikslas – išryškinti ir plačiau panaudoti Vilniaus kultūrinį savitumą – kalba apie konkrečius uždavinius, susijusius su želdynų apsauga ir plėtra bei kraštovaizdžio puoselėjimu.

Pirmas uždavinys – saugoti Vilniaus istorinio centro savitumą, didinti jo patrauklumą gyventi, verslui, kūrybai ir turizmui.

Antras uždavinys – tvarkyti vertingiausias gamtines teritorijas, pritaikant jas lankymui ir rekreacijai – įgalina pradėti svarbiausių miesto vidinių „žaliųjų jungčių“ įrengimą tarp gyvenamųjų rajonų, darbo vietų, rekreacijos, pramogų ir kultūros centrų.

Trečias uždavinys – eksponuoti gamtos ir kultūros vertybes bei tobulinti jų saugojimo ir naudojimo teisinį mechanizmą.

2. Naujosios ekonomikos plėtra – atskirai apie želdynus nekalba, bet akivaizdu, kad turime siekti, jog naujas parkas mieste taptų ir ekonominiu rodikliu, garantuojančiu investicijų patrauklumą, užtikrinančiu

kvartalo ar grupės prestižą.

3. Pažangios visuomenės kūrimas – šis prioritetas nustato tikslus neatsiejamai susijusius su želdynų vystymo poreikiu.

Pirmasis tikslas – skatinti žinių visuomenės formavimą – kelia vieną iš uždavinių – skatinti sveiką gyvenimo būdą, ugdyti aktyvią, pilietišką, ekologiškai mažtančią visuomenę – o tai reiškia, kad reikės želdynų, teikiančių pažintinę informaciją, reikės vystyti botanikos sodus, ekologinius parkus, pėsčiųjų ir dviračių takus, sporto aikštynus ir t.t.

Antras tikslas – kurti saugią socialinę aplinką – mus įpareigoja ne tik gerai sutvarkyti teritoriją apšvietimą, bet ir kurti erdves, įkvepiančias bendravimui, socialiniams mainams. Turime išmokti taikiai pasidalinti pieva ar suoliukais ir maloniai leisti laiką, netrukdydami vieni kitiems.

Trečias tikslas – gerinti būstą ir gyvenamąją aplinką – akivaizdžiai įgalina mus rūpintis želdynais prie gyvenamųjų namų, teisingai ir saugiai išdėstyti vaikų žaidimo aikšteles, sukurti žalias oazes ramiam poilsiui ir sportui. Vienas iš uždavinių reikalauja atnaujinti ir pritaikyti gyvenamųjų namų aplinką neįgaliųjų, pėsčiųjų, dviratininkų reikmėms.

Ketvirtas tikslas – plėtoti socialinę infrastruktūrą – šalia visų kitų uždavinių numato sporto aikštynų ir įrenginių plėtrą, sveikatingumo takų ir žiemos sporto centrų įrengimą.

4. Susisiekimo infrastruktūra

keldama savo tikslus ir uždavinius tuo pačiu turėtų padidinti centrinių miesto želdynų pasiekiamumą, išlaisvintų miestui svarbias viešas erdves nuo automobilių. Tvarbant esamas ir tiesiant naujas gatves yra gera proga sutvarkyti arba naujai įrengti gatvių želdynus.

Vilniaus miesto bendrasis planas iki 2015 metų turi atskirą Gamtos vertybių, želdynų ir viešųjų erdvių sistemos sprendinių dalį, kurioje nuosekliai išnagrinėti ir detaliam sužymėti esami ir siūlomi įrengti miesto želdynai. Tačiau ne visada šio teritorinio planavimo dokumento sprendiniai turi galios prieš žemės nuosavybės grąžinimo įstatymą. Šioje situacijoje dažnai pralaimi visuomeninis interesas, nes jis nėra įtvirtintas detaliuoju planu.

Vyriausybės nustatyta tvarka parengti žemės sklypų planai prilyginami detaliojo teritorijų planavimo dokumentams. Tai leidžia mums pradėti esamų miesto želdynų sklypų planų rengimą ir įrašymą į Valstybinį kadastrą. Tą daryti mus įgalins ir nuo 2008 metų sausio 1 dienos pradėsiantis veikti Želdynų įstatymas. Tuo pat metu žadame pradėti miesto želdynų inventorizaciją.

Manome, kad šiuo metu sąvoka „želdynų apsauga“ – tolygi želdynų teritorijų juridiniam sutvarkymui ir reglamentų nustatymui.

Vilniaus miesto saugomų teritorijų sistema

Vida Laurukėnienė

Pavilnių ir Verkių
regioninių parkų
direktorė

UNIKALŲ IR VERTINGĄ VILNIAUS miesto kraštovaizdį stipriai veikia augantis miestas. Jau senokai susirūpinta vertingų teritorijų apsauga, todėl šiandien miestas pagrįstai gali didžiuotis išsaugojęs dalį vertingiausių gamtinių teritorijų plotų.

Pirmiausiai, apie 1960 metus, buvo susirūpinta Neries šlaitų ir Žaliųjų ežerų gamtinių kompleksų apsauga. Čia buvo įsteigti pirmieji kraštovaizdžio draustiniai. Šiuo metu tai Verkių regioninio parko teritorija. Be vilniečių pamėgtų Žaliųjų ežerų ir Neries slėnio šlaitų, Turniškės, Riešės ir Baltupio (Cedrono) upelių paslėnių, čia saugomos ir kultūros vertybės: Verkių dvaro sodybos ansamblis su parku ir Kalvarijų Kryžiaus kelias su šalia esančiu Trinapolio vienuolyno ansambliu.

Kitoje miesto dalyje esantys Pavilnių eroziniai raguvynai yra unikalūs Europos mastu, jie saugomi Pavilnių regioniniame parke. Išskylauti mėgstantys vilniečiai jau pamėgo šiame regioniniame parke saugomus Kalnų, Šveicarijos, Iškartų, Barsukynės, Rokantiškių, Markučių bei Tuputiškių raguvynus, Ribiškių ir Sapieginės kalveles, Vilnios slėnį ir jame esančios Pūčkorių patrankų liejyklos griuvėsius, atstatytą Belmonto malūną.

Be šių dviejų regioninių parkų, Vilniaus miesto saugomų teritorijų sistemą sudaro dar 4 valstybiniai gamtiniai draustiniai bei 10 savivaldybės draustinių, yra ir trys respublikinės reikšmės gamtos paminklai.

Vilniaus mieste yra išskirtos aštuonios europinės svarbos buveinių apsaugai reikšmingos teritorijos. Dalis jų (Ežerėlių kompleksas, Neries šlaitas ties Verkais, Neries upė, Riešės upelis, Žaliųjų ežerų apylinkės, Kryžio-kų miškas) patenka į Verkių ar Pavilnių regioninių parkų teritoriją. Kitos dvi – Antakalnio bunkeriai ir Aukštųjų Panerių geležinkelio tunelis – įsteigtos siekiant apsaugoti retas šikšnosparnių rūšis bei jų buveines.

Vilniaus ir jo apylinkių miškų vertybės ir apsaugos problematika

VILNIAUS MIŠKŲ URĖDIJA – viena iš 42 Lietuvos Respublikos miškų urėdijų, turto patikėjimo teise valdanti, naudojanti valstybinius miškus ir jais disponuojanti įstatymų nustatyta tvarka, taip pat vykdanči juose kompleksinę miškų ūkio veiklą ir kitą įmonės statuse numatytą veiklą.

Vilniaus miškų urėdijos veiklos kryptys:

- miškų atkūrimas, priežiūra, apsauga, miškų produktyvumo didinimas, racionalus miško išteklių naudojimas, prekyba mediena ir kitais miško ištekliais;
- valstybės kapitalo efektyvus naudojimas;
- miško ekosistemų apsauga ir turtinimas;
- sodmenų miškų atkūrimui ir sodybų apželdinimui auginimas;
- miškų pritaikymas visuomenės poreikiams: rekreacijai, turizmui, švietimui, neįgaliųjų poilsui ir kitkam;
- partnerystė su mokslo ir mokymo įstaigomis, įmonėmis, jaunimo organizacijomis ir visuomene.

Šiandien urėdija apima 13 girininkijų (Dūkštų girininkija, Gegužinės girininkija, Juodšilių girininkija, Kalvelių girininkija, Lavoriškių girininkija, Mickūnų girininkija, Mīgūnų girininkija, Paežerio girininkija, Panerių girininkija, Parudaminio girininkija, Sudervės girininkija, Taurų girininkija, Verkių girininkija).

Administruojama 59,5 tūkst. ha miškų, iš jų 30,7 tūkst. ha valstybinės reikšmės, tarp jų ir vilniečių itin mėgstami Neries ir Verkių regioniniai parkai.

**Raimondas
Ribačiauskas**

Vilniaus miškų
urėdas

Vilniaus miesto plėtros poveikis gamtinės aplinkos būklei ir jos pokyčių tendencijos bei prognozės

**Doc. dr. Raimondas
Leopoldas Idzelis,
doc. dr. Vytautas
Ožkinis,
dr. Zenonas
Venckus,
Audronė Jankaitė**

Vilniaus Gedimino
technikos
universitetas

dr. Romas Pakalnis

Botanikos institutas

dr. Tomas Virbickas

Vilniaus Universiteto
Ekologijos institutas

PASTARUOJU METU APLINKOS KOKYBĖ vaidina labai svarbų vaidmenį visose žmogaus veiklos srityse, net ir tuo atveju, jei nėra tiesioginio ryšio su natūralia aplinka, gamtos išsaugojimo reikalai turi siekti užtikrinti kuo sveikesnę aplinką visiems Vilniaus miesto gyventojams. Miesto skverbimosi į gamtines teritorijas procesas neišvengiamas. Vilniaus miesto strateginiame plane numatytos naujos miesto plėtros kryptys, jame vartojami nauji terminai ir sąvokos sąlygoja, kad tai turėtų būti optimaliausias įvairių egzistuojančių aplinkosauginių problemų sprendimo būdas.

Dauguma gyvūnų rūšių pasižymi specifiniais ekologiniais poreikiais savo gyvenamajai aplinkai. Skirtingoms rūšims būdingas skirtingas jautrumas gyvenamosios aplinkos (buveinės) struktūrai, ekologinių veiksnių poveikiui, skirtinga gyvenimo ciklo strategija, migracine elgsena. Į žymius gyvenamosios aplinkos būklės pokyčius jautriausiai reaguoja siaurai specializuotos gyvūnų rūšys. Ilgiausiai nepalankiomis sąlygomis išlieka atspariausias, mažiausiai ekologiškai specializuotos rūšys, gebančios lengviausiai prisitaikyti prie antropogeniniame poveikyje kintančios aplinkos. Žinant jautrių rūšių eliminacijos seką, veikiant vienokio ar stipresnio pobūdžio antropogeniniam veiksniai, galima įvertinti gyvūnų populiacijų būklę. Tai galimi kriterijai, siekiant nustatyti esamą gyvūnų rūšių populiacijų būklę Vilniaus miesto teritorijoje.

Augalų rūšys ir bendrijos yra labai susijusios su augavietės sąlygomis, priklauso nuo buveinių pokyčių, todėl taip pat gali gerai atspindėti tiek aplinkos ir kraštovaizdžio būklę, tiek urbanizacijos procesų įtaką jai.

Paviršinių vandenų svarba ir apsauga Vilniaus mieste

VILNIAUS MIESTAS IŠIKŪRĖS DVIEJŲ upių – Neries ir Vilnios – santakoje. Ir nors laikui bėgant upių panaudojimo būdai keitėsi, jų svarba miestui išliko nepakitusi.

Vertinant stebėsenos Neryje rezultatus matyti, kad 2006 m. Neries bei Vilnios upių vandenyje fiksuotos bendro azoto koncentracijos nė karto neviršijo didžiausios leidžiamos koncentracijos. Lyginant su didžiausiu vidutiniu metiniu azoto kiekiu, nustatytu per pastaruosius 9 metus, 2006 m. ši vertė buvo 1,6 karto mažesnė. Tačiau praeitais metais nustatyta vidutinė metinė fosfatų koncentracija Neries vandenyje buvo 1,4 karto didesnė už iki tol buvusią didžiausią vidutinę metinę fosfatų koncentraciją, nustatytą 2001 m. Toks fosforo koncentracijų padidėjimas labiausiai tikėtinas dėl žemės ūkio veiklos bei nevalytų arba nepakankamai išvalytų nuotekų išleidimo iš mažų gyvenviečių ir kaimų. 2006 m. Neries vandenyje nustatytos sunkiųjų metalų koncentracijos buvo mažesnės lyginant su 2005 m. duomenimis ir neviršijo paviršiniams vandenims nustatytų užterštumo sunkiaisiais metalais normatyvų. Naftos produktų koncentracijos Neryje ir Vilnioje nebuvo nustatytos.

Stebima ištirpusio deguonies koncentracijų mažėjimo tendencija (1998 – 2006 m. duomenys) įrodo, jog Neries vandens kokybė prastėja.

Vilnia priskirtina labai švarių vandens telkinių kokybės klasei – tai rodo makrozoobentosos stebėjimo rezultatai. Vilnios kokybė gali būti vertinama teigiamai ir pagal kitus stebėtus parametrus.

Siekiant pagerinti Vilniaus miesto paviršinių vandenų telkinių kokybę, UAB „Vilniaus vandenys“ 2006 m. vykdė Vilniaus miesto vandentiekio tinklų renovacijos darbus, taip pat buvo pasirašytos sutartys dėl naujų nuotekų linijų projektavimo darbų.

**Antanas
Stackevičius**

Vilniaus miesto
savivaldybės
Aplinkos apsaugos
skyriaus vyriausiasis
specialistas

Vilniečių ekologinis ugdymas, poreikiai ir perspektyvos

Jurgita Mačiūnaitė

Aplinkosaugos
informacijos centro
direktorė

Daiva Letukaitė

Aplinkosaugos
informacijos centro
projektų vadovė

AKTYVIAI VILNIEČIŲ NEFORMALŲ EKOLOGINĮ švietimą vykdo visuomeninės aplinkosauginės organizacijos, švietimo įstaigos, verslo įmonės, Vilniaus miesto savivaldybės Aplinkos apsaugos skyrius bei savivaldybės įstaigos (Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkcija, Sveiko miesto biuras). 2007 metais įgyvendinamą Vilniaus miesto bendruomenės ekologinio ugdymo priemonių kompleksą, kurį finansuoja Vilniaus miesto savivaldybė, sudaro šios dalys:

- Bendruomenės ekologinio ugdymo renginiai (paroda Vilniaus miesto bendruomenei „Gėlių kiliminės kompozicijos – 2007“, akcija „Tegu Kalėdinė eglutė ir toliau šildo mūsų namus“, konkursas „Žydintis Vilnius – 2007“ ir kt.).

- Gamtinės aplinkos kokybės vertinimas (gamtinės aplinkos kokybės vertinimas bei sukūrimas vertinimo sistemos naudojant biologinius indikatorius).

- Ekologinio švietimo programos įgyvendinimas (internetu svetainės atnaujinimas, informaciniai leidiniai, projektų rėmimas, aplinkosaugos forumas ir kt.).

- Videofilmų apie aplinkos apsaugą sukūrimas (informacinių klipų apie atliekų rūšiovimą demonstravimas).

- Savivaldybei pavaldžių įstaigų aplinkosauginis švietimas (seminarų ciklas ir aplinkosaugos šventė).

Teigiamai vertintina Aplinkos apsaugos skyriaus vykdoma tęstinė veikla, kadangi vilniečiai jau įpratę prie tradicinių renginių, švietimo įstaigoms svarbi nors ir nedidelė, tačiau nuolatinė parama projektams. Siekiant didesnio efektyvumo Vilniaus miesto savivaldybės iniciatyva galėtų būti steigiamas informacinis centras, kuris rinktų informaciją apie vykstančias veiklas, teiktų vilniečiams aplinkosauginę informaciją.

Vilniaus miesto savivaldybės 2007 metais remtų aplinkosaugos projektų anotacijos

„Dviračių transporto galimybės: kūrybiška sklaida jaunimo tikslinei grupei“

VšĮ „Vilniaus dailės centras“
Bernardinų g. 10 – 6, LT 01124,
Vilnius
Tel./faks. (8 5) 216 26 71
El. paštas vac@vilniusgroup.lt

Bendradarbiaujant su portalo „ore.lt“ žurnalistais bei dviračių transporto ekspertais jaunimo auditorijai (visose Vilniaus aukštosiose mokyklose, jaunimo susibūrimo vietose) buvo sukurta ir išplatinta informacinio bukletų rubrika „Dviračiai Vilniuje“, kurioje pateikiama susisteminta informacija apie dviračių nuomą, įsigijimą, saugojimą, trasas, maršrutus bei turizmo ir sporto organizacijas. Informacija taip pat patalpinta portale „ore.lt“, kur atsakoma į pastabas, pasiūlymus ir klausimus, susijusius su projektu.

„Padėkime gamtai ir sau“

Vilniaus lopšelis–darželis „Pelėda“
Musinkų g. 10, LT– 07184, Vilnius
Tel. (8 5) 241 86 54
Faks. (8 5) 241 86 27

Siekiant atkreipti gyventojų dėmesį į jų pačių teršiamą aplinką, skatinant aplinkosauginį sąmoningumą buvo vykdoma švietėjiška veikla Vilniaus Šeškinės mikrorajone: skaitomos paskaitos, organizuojamos akcijos, šventės, parodos.

Mugė–paroda „Sodo kraite“

VšĮ „Kultūros ir švietimo centras
Vilniaus mokytojų namai“
Vilniaus g. 39/6, LT – 01119, Vilnius
Tel. (8 5) 262 35 14
El. paštas info@kultura.lt

Parodos organizatoriai suteikė žmonėms galimybę mugės metu (spalio 5–6 d.) įsigyti ekologiškai išaugintų želdinių, gauti profesionalų konsultacijas aplinkos kokybės gerinimo, kraštovaizdžio saugojimo klausimais. Projekto metu buvo surengti seminarai, paskaitos, vyko įvairūs konkursai ir kt.

„Aš myliu švarų miestą“

Vilniaus Salomėjos Nėries gimnazija
 Vilniaus g. 32/2, LT – 01119, Vilnius
 Tel. (8 5) 262 66 36
 El. p. rastine@sneries.vilnius.lm.lt
www.sneries.vilnius.lm.lt

Projekte dalyvavo mokyklos pradinukai, kurių ekologinė mąstysena buvo skatinama per įvairių veiklą: piešinių konkursą, rankdarbius, atliekų perdirbimo ciklo insceniavimą, šių darbų parodą.

„Balti marškiniai“

Nacionalinė mados dizaino asociacija
 Aukštaičių g. 7, Vilnius
 Tel. (8 5) 212 70 55
 El. p. serge.gandzumian@nmda.lt
www.nmda.lt

Rugsėjo 21 d. skvere tarp prekybos centro „Gedimino 9“ ir Centrinio pašto vyko madų šou, kurio metu buvo demonstruojami Lietuvos dizainerių darbai – balti marškiniai sukurti iš natūralių, ekologiškai pagamintų medžiagų. Tuo pat metu skvere buvo rodomi filmai apie ekologiją.

„Kas aš be medžio, be žolės, be paukščio“

Vilniaus Salininkų vidurinė mokykla
 Vaikų g. 16, LT – 02207, Vilnius
 Tel./faks. (8 5) 235 81 67
 El. p. rastine@salininku.vilnius.lm.lt
www.salininku.vilnius.lm.lt

Projekto tikslas buvo ugdyti mokyklos bendruomenės ekologinį sąmoningumą. Moksleiviai ir jų artimieji buvo įtraukiami į įvairias veiklas: piešinių ant asfalto konkursą, lankstinuko apie taršą kūrimą, medžių aptvėrimą, dviračių stovų įrengimą, rankdarbių iš natūralių, gamtoje randamų, medžiagų kūrimą, turistinį žygį bei aplinkos tyrinėjimą.

„Apjuoskime ąžuolą tvirtai“

Vilniaus lopšelis–darželis „Pasaka“
 Žirmūnų g. 110, LT – 09123, Vilnius
 Tel./faks. (8 5) 277 58 39
 El. paštas darzelispasaka@takas.lt

Pasitelkus Žirmūnų seniūniją, lopšelio–darželio „Spragtukas“, lopšelio–darželio „Pasaka“ bendruomenės narius organizuota tvarkymosi akcija. Prie ąžuolo buvo surengta šventinė pramoga „Ąžuole, turtingas, gilių dovanok mums!“. Siekiant apsaugoti ąžuolą nuo automobilių tamsiu paros metu įtvirtintas atšvaitas, medis apverttas tvorele.

„Pažink savo mikrorajono florą“

Vilniaus Levo Karsavino vidurinė
mokykla
Justiniškių g. 43, LT – 05128, Vilnius
Tel./faks. (8 5) 241 02 13
El. p. rastine@karsavino.vilnius.lm.lt

„Palesink paukštelį“

VšĮ „Baltijos aplinkos forumas“
Vivulskio g. 14/8 – 6, LT – 03110,
Vilnius
Tel. (8 5) 213 81 55
Faks. (8 5) 213 50 68
www.bef.lt

„Atgaivinkime kraštovaizdžio architektūrą“

Vilniaus Trakų Vokės vidurinė
mokykla
Trampolio g. 5, LT – 02231, Vilnius
Tel./faks. (8 5) 264 51 90
El. paštas rastine@vokes.vilnius.lm.lt

„ekoREBUSAS 2007“

VšĮ „APEGA grupė“ –
Lukšio g. 2/131, Vilnius
Tel./faks. (8 5) 273 73 52
El. paštas info@apegagrupe.lt
www.apegagrupe.lt

Projekte dalyvavo keturių gretimų mokyklų bendruomenės nariai. Su specialistais jie tyrė Neries upės vandens kokybę, susipažino su atskirų mikrorajonų bioįvairove ir kraštovaizdžiu, organizavo aplinkos tvarkymo talkas. Taip pat buvo surengtas rašinių konkursas „Žalioji rūba“.

Šio projekto tikslas – žiemojančių paukščių apsauga. Bus pagaminta ir Vilniaus miesto parkuose bei skveruose pastatyta 10 lesyklų paukščiams. Gyventojams platinama informacija apie žiemojančius paukščius, bei jų priežiūrą. Pasitelkiant žiniasklaidą – internetinius naujienų portalus, laikraščius žmonės agituojami lesinti paukštelių.

Šio projekto metu, pasitelkiant mokyklos bendruomenės narius buvo tvarkoma Trakų Vokės parko aplinka, organizuojamos meninės akcijos, teminiai vakarai, sukurtos poilsio vietos, praplėsta želdynų teritorija.

Sukurta unikalus savo pateikimo forma renginys – forumo teatras. Tai ypač jaunimui priimtina informacijos pateikimo forma, nes probleminiai klausimai pateikiami interaktyviu spektakliu, kurio siužetą ir baigtį sprendžia patys žiūrovai. Įvyko šeši vaidinimai Vilniaus aukštosiose mokyklose. Po kiekvieno spektaklio specialistai aptarė suvaidintas problemas.

„Dizaineriai už ekologiją“

VšĮ „Europos namai“
 Naugarduko g. 72, LT – 03203,
 Vilnius
 Tel./faks. (8 5) 269 10 21
www.eurohouse.lt

Rugsėjo 21 d. skvere tarp prekybos centro „Gedimino 9“ ir centrinio pašto vyko akcija, kurios metu žmonėms, atnešusiems panaudotų polietileningų pirkinių maišelių, buvo dalijami firminiai Lietuvos dizainerių maišeliai, pagaminti iš ekologiškų medžiagų. Taip pat vyko koncertas, pristatyta specialiai renginiui sukurta daina ekologijos tema, o iš suneštų maišelių pastatyta skulptūra.

**Ekologiškos kultūros gide
 „Ozonas“ atliekų rūšiavimo
 rubrika „Rūšiuok Rūšiuok“**

VšĮ „Kultūros idėjų institutas“
 Pašilaičių 12 A – 10, Vilnius
 Tel./faks. (8 5) 273 59 19
 El. paštas *info@ekologija.lt*
www.ekologija.lt

Penkiuose leidinio – gido „Ozonas“ numeriuose buvo paskirtas A3 formato lapas rubrikai „Rūšiuok Rūšiuok“, kur spausdinama atliekų rūšiavimo atmintinė, interviu su žinomais Lietuvos žmonėmis, naujienos, apžvalgos ir kt. 15 tūkst. leidinio tiražas nemokamai platinamas lankomiausiose Vilniaus miesto vietose.

„Kas gyvena kūdroje?“

VšĮ „Vilniaus nevalstybinis SOS
 darželis“
 Ozo g. 37, Vilnius
 Tel. (8 5) 270 50 75
www.sos-kaimas.lt

Organizuotos darželio bendruomenės talkos prie kūdros, kurių metu surinktos ir išvežtos šiukšlės. Įrengta daugiau šiukšliadėžių, sukurtas informacinis stendas, apie veiklą informuota žiniasklaida.

Ekspozicijos dalyvių kontaktai

Aplinkosaugos informacijos centras

Pylimo g. 15/2, LT-01118, Vilnius
 Tel./faks. (8 5) 212 40 89
 El. paštas info@apicentras.lt
www.apicentras.lt

Įkurtas 1996 metais Aplinkosaugos informacijos centras šiandien yra viena aktyviausiai aplinkosaugos srityje dirbančių visuomeninių organizacijų Lietuvoje.

Informuojant visuomenę ir skatinant rūpintis aplinka siekiama prisidėti prie demokratinės ir sąmoningos visuomenės vystymosi.

Pagrindinės veiklos sritys yra atsakingas vartojimas, biotechnologijų saugus naudojimas, tolydi plėtra, atliekų tvarkymas, biologinės įvairovės apsauga bei kitos aktualios temos. Organizuojant akcijas, seminarus, fotokonkursus ir kitus renginius siekiama kuo daugiau žmonių įtraukti į aplinkosaugą bei skatinti aktyviai dalyvauti sprendžiant aplinkosaugos klausimus.

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos skyrius

Konstitucijos pr. 3, LT-09601,
 Vilnius
 Tel. (8 5) 211 24 55
 El. paštas vita.braskiene@vilnius.lt
<http://aplinka.vilnius.lt/>

Esminiai skyriaus uždaviniai yra keli: mažinti taršos poveikį aplinkai; saugoti ir plėtoti saugomas teritorijas bei gamtos objektus; stebėti ir vertinti aplinkos komponentus; didinti visuomenės informavimą ir ugdyti ekologiškai mąstančią visuomenę.

Skyrius vykdo šias funkcijas: rengia ilgalaikes ir trumpalaikes programas, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jų įgyvendinimą Vilniaus mieste; teikia Savivaldybės tarybai siūlymus dėl miesto aplinkos apsaugos strategijos formavimo, aplinkos apsaugos programų tvirtinimo; teikia miesto gyventojams ir institucijoms informaciją aplinkos apsaugos klausimais.

UAB „Cleanaway“

E. Šimkūnaitės g. 10, LT-04130,
Vilnius
Tel. (8 5) 263 55 50
El. paštas cleanaway@cleanaway.lt
www.cleanaway.lt

Šiuo metu Cleanaway Lietuvoje teikia atliekų tvarkymo paslaugas įmonėms, organizacijoms, daugiabučių namų gyventojams, privačių valdų savininkams. Komunalinių atliekų, antrinių žaliavų surinkimui, statybinių bei griovimo, stambiagabaričių atliekų išvežimui naudojame specialios paskirties sunkvežimius, pritaikytus įvairių dydžių konteinerius.

Mes nuolat investuojame į atliekų tvarkymo paslaugų tobulinimą, naujų paslaugų diegimą. Rūpinamės visapusišku klientų poreikių patenkinimu, aplinkos apsauga, miestų švarinimu ir ekologija. Nuolat konsultuojamės su ilgametę atliekų tvarkymo patirtį turinčia SULO įmonių grupe, naudojančia pažangiausias technologijas.

UAB „Švarus miestas“

Liepkalnio 172, LT-02121, Vilnius
Tel./faks. (8 5) 270 04 02
El. p. svarusmiestas@svarusmiestas.lt
www.svarusmiestas.lt

UAB „Švarus miestas“, Vokietijos koncerno „Toensmeier“ įmonių grupės narė, atsižvelgdama į klientų poreikius, siūlo aplinkosauginių sprendimų paslaugų paketą visoms įmonėms, kurioms aktualu komunalinių atliekų surinkimas ir išvežimas, antrinių žaliavų surinkimas, supirkimas, pakuotės atliekų tvarkymo organizavimas bei atliekų apskaita.

„Toensmeier“ įmonių grupei Lietuvoje priklauso tokios stambios atliekų tvarkymo įmonės kaip UAB „Dzūtra“ (Alytus, Kaunas, Prienai, Kaišiadorys, Šakiai, Birštonas), UAB „Švaros diena“ (Klaipėda) ir UAB „Švarus miestas“ (Vilnius), todėl įvairias atliekų tvarkymo paslaugas galime pasiūlyti visuose didžiuosiuose Lietuvos miestuose bei jų regionuose.

UAB „EMP recycling“

Galinės k., Maišiagalos paštas,
LT-14247, Vilniaus r.
Tel. (8 5) 243 71 53
Faks. (8 5) 246 95 30
El. paštas *emp@emp.lt*
www.emp.lt

UAB „EMP recycling“ – didžiausia Baltijos šalyse elektroninių atliekų perdirbimo įmonė. „EMP recycling“ pagrindinė veikla yra antrinių žaliavų supirkimas, surinkimas, perdirbimas ir prekyba. Per aštuonerius metus savo veiklą išplėtė ne tik Lietuvoje, bet ir Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Kazachstane, Švedijoje. Už novatorišką požiūrį į gamtosauką, ekologinius projektus, idėjas įmonė yra gavusi socialiai atsakingos įmonės gamtosauginėje srityje vardą.

UAB „A.S.A. Vilnius“

Laisvės pr. 125, LT-06118, Vilnius
Tel. (8 5) 270 47 35, (8 5) 270 47 63
El. paštas *asavilnius@asa-lt.lt*
www.asa-lt.lt

A.S.A., ispanų kompanijos FCC dukterinė įmonė, yra viena pirmaujančių privačių atliekų tvarkymo bendrovių Rytų Europoje. Įmonė padeda sutvarkyti visų rūšių atliekas tiek savivaldybėms, tiek pramonės ir prekybos įmonėms. Taip pat A.S.A. projektuoja, stato ir eksploatuoja saugius sąvartynus, atitinkančius Europos Sąjungos aplinkosauginius reikalavimus.

SR UAB „Senovė“

Sodų g. 6, LT-03211, Vilnius
Tel. (8 5) 262 96 17
Faks. (8 5) 261 50 12
El. paštas *info@senove.lt*
www.senove.lt

2006 m. Statybos–remonto UAB „SENOVĖ“ pradėjo medicininių atliekų deginimą moderniausiame Baltijos šalyse medicininių atliekų priėmimo ir šalinimo (deginimo ir tvarkymo) ceche Vilniuje. Jame deginamos Lietuvos ligoninėse bei gydymo įstaigose susidaranti pavojingos medicininės atliekos. Atliekų deginimui naudojamos technologijos atitinka Europos Sąjungos standartus ir aplinkos apsaugos reikalavimus, keliamus tokio tipo ir našumo įrenginiams.

L. Juknevičiaus komposto gamybos įmonė

Ukmergės 206 – 68, LT – 2010,
Vilnius
Tel./faks. (8 5) 215 21 59
El. paštas info@kompostas.lt
www.kompostas.lt

Pirmoji Lietuvos įmonė, pradėjusi gaminti kompostinius žemės mišinius iš miesto žaliųjų atliekų (lapų, žolių, šakų, kelmų ir kt.). Įmonės veiklos pagrindu uždrausta žaliąsias Vilniaus miesto atliekas vežti į sąvartyną. Idėja apie žaliųjų atliekų perdirbimą atkeliavo iš Vakarų Europos, tačiau jos realizavimas yra originalus, neturintis analogo – sukurta originali žaliųjų atliekų pūdymo technologija, pagaminta originali žemės sėjimo ir jos mišinių fassavimo įranga.

UAB „Senasis ežerėlis“

J. Galvydžio g. 3, LT–08236, Vilnius
Tel. (8–5) 274 54 30
Faks. (8–5) 278 41 61
El. paštas info@senasisezerelis.lt
www.senasisezerelis.lt

UAB „Senasis ežerėlis“ yra aplinkosaugos ir aplinkotvarkos konsultacijų kompanija, kuri specializuojasi vandens bei šlapžemių ekosistemų tvarkyme, restauravime bei priežiūroje. Atliekame ekosistemų tyrimus, parenkame ekologiniu ir ekonominiu požiūriu optimalias aplinkotvarkos technologijas, rengiame techninius projektus, vykdome projekto vykdymo priežiūros darbus, teikiame ekosistemos ekologinio subalansavimo, įžuvinimo bei priežiūros konsultacijas.

Ekologinės plėtros centras „gamtos idėjos“

Lukšio g. 2/131 – 201, LT–08221,
Vilnius
Tel. (8 5) 273 73 52
El. p. gamtosidejos@apegagrupe.lt
<http://gi.apegagrupe.lt/>

Ekologinės plėtros centras „gamtos idėjos“ yra visuomeniniais pagrindais veikianti organizacija. Organizacijos pagrindinis tikslas yra ugdyti visuomenės sąmoningumą gamtosauginėse, sveikos gyvensenos ir ekologinėse srityse. Daugiausiai pastangų organizacija skiria visuomenės ekologiniam švietimui. Centras rengia mokymus, įvairias akcijas, tarptautinius mainus ir stovyklas Lietuvoje, teikia konsultacijas bei skatina ekologiškai atsakingą verslą.

Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkcija

Žaliųjų ežerų g. 53, Vilnius
Tel. (8 5) 272 98 35
El. paštas parkas@botanika.lt
www.pavilniai-verkiai.lt

Žurnalas „Sodo spalvos“

Ateities g. 2A–1, LT–08333 Vilnius
Tel./faks. (8 5) 271 54 36
El. paštas redakcija@sodospalvos.lt
www.sodospalvos.lt

UAB „Jūsų sodui“

Algirdo g. 11/9–1, LT–03219, Vilnius
Tel. (8 5) 265 25 85
Faks. (8 5) 231 42 38
El. paštas info@sodui.lt
www.sodui.lt

Regioninių parkų direkcija rūpinasi gamtos bei kultūros paveldo vertybių išsaugojimu. Jos įrengti nauji pėsčiųjų, dviračių takai sudaro sąlygas lankytojams susipažinti su sostinė supančiais ežerais, upeliais, pasigrožėti puikia panorama nuo aukštų Vilnios ar Neries kalnų. Išleisti spalvingi leidiniai apie Verkių dvarvietę, Kalvarijų Kryžiaus kelią, Pūckorių palivarką bei bendrapažintinė knygelė apie abiejų parkų gamtinę, kultūrinę, istorinę praeitį.

Žurnale „Sodo spalvos“ rasite idėjų kuriamai sodybai, puslapius apie medžius ir krūmus, patarimų, kaip gelbėti augalus nuo ligų ir kenkėjų, žinių apie daržovių auginimą bei kambarinių augalų priežiūrą, pasakojimų apie vaismedžius ir vaiskrūmius, konkursą „Mano sodyba“ ir daug kitos informacijos, skirtos žmonėms, puoselėjantiems gražią aplinką ir mylintiems augalus. Leidinys išeina kartą per mėnesį 17–23 tūkst. egzempliorių tiražu ir platinamas visoje Lietuvoje.

Įsteigta 1991 m. UAB „Jūsų sodui“ savo veiklą pradėjo nuo gėlių auginimo, puokščių, krepšelių gamybos. Per 16 gyvavimo metų bendrovė išsiplėtė ir šiuo metu vykdo šią ūkinę–komercinę veiklą: želdynų kompiuterinis projektavimas ir įrengimas, prekyba sėklomis, daigais, rulonine veja, gėlėmis, dekoratyviniais augalais, durpių tabletėmis, daigyklomis, vazonėliais ir kt. Nuo 2003 m. įmonė pradėjo vykdyti greitai augančių gluosnių biokurui ir šilauogių auginimo programas.

VšĮ „Grunto valymo technologijos“

Antakalnio g. 42, LT-10304 Vilnius
 Tel./faks. (8 5) 268 53 01
 El. paštas gvt@gvt.am.lt
www.gvt.lt

GVT tikslas – dirvožemio, grunto, gilesnių žemės sluoksnių, vandens telkinių, užterštų nafta ir jos produktais, kitais organinės kilmės teršalais, valymas ir „draugiškų“ aplinkai valymo technologijų kūrimas bei tobulinimas. Organizacija ieško būdų, kaip aktyvinti pačios gamtos turimus savisaugos ir savivalos mechanizmus. Organizacijos pasiekimai vystant ir diegiant naujus biologinio valymo metodus yra didžiaimi žymaus Lietuvos biologo prof. Karolio Jankevičiaus idėjų įgyvendinimas. Bendrų pastangų dėka eliminuota iš aplinkos virš 4 tūkst. tonų naftos ir jos produktų.

Mykolo Romerio universitetas, Aplinkos politikos ir valdymo katedra

Ateities g. 20, LT-08303, Vilnius
 Kabinetas C-511
 Tel. (8 5) 271 4551
 Faks. (8 5) 271 4617
 El. paštas apvk@mruni.eu
www.mruni.eu

Katedra įkurta 2005 m. Iki dabar joje parengtos 2 magistrantūros studijų programos ir 2 specializacijos: Aplinkos apsaugos politikos ir administravimo studijų programa bei dvi jos specializacijos: Gamtos išteklių valdymas ir Žemės tvarkymo politika bei Darnaus vystymo vadybos ir administravimo studijų programa. Šiuo metu katedroje dirba 1 profesorė, 7 docentai ir 6 lektoriai.

VšĮ „Kultūros idėjų institutas“

Ozonas – ekologiškos kultūros gidas
 Konstitucijos pr. 23C-618, Vilnius
 Tel./faks. (8 5) 273 59 19
 El. paštas info@ekologija.lt
www.ekologija.lt

Ekologiškos kultūros gidas „Ozonas“, leidžiamas „Kultūros idėjų instituto“, yra nemokamas visoje Lietuvoje platinamas leidinys, skirtas ekologinėms temoms skleisti visuomenėje. „Ozonas“ spausdinamas ant ekologiško popieriaus, naudojant aplinkai nekenksmingus dažus. Tiražas – 15000 vnt. Tikimės, kad anksčiau ar vėliau jis taps pagrindine ekologinių žinių ir diskusijų platforma, kuri ir dabar yra kuo atviriausia neribotų formų bendradarbiavimams.

UAB „Sanga“

Gerosios Vilties g. 18–49, Vilnius
 Mob. 8 610 09 690
 El. paštas info@sanga.lt
www.sanga.lt

UAB „Sanga“ veiklos sritis yra prekyba ekologiškais produktais ir švietimas ekologinėmis temomis. Įmonės tikslas – Lietuvos gyventojams pasiūlyti pilną ekologiškų produktų asortimentą, kuris galėtų patenkinti vartotojo poreikius visose buities srityse ir taip suteikti galimybę gyventi pilnavertį gyvenimą nenaudojant toksinių medžiagų. Organizacija palaiko iniciatyvas, kurios skatina pilietinį sąmoningumą apsaugoti gamtą bei naujos ekonomikos kūrimą, kuri subalansuotai naudoja gamtinius išteklius.

Vilniaus „Žilvinėlio“ lopšelis–darželis

Taikos g. 130, LT– 05226, Vilnius
 Tel. (8 5) 242 95 58
 El. paštas zilvinelisrastine@vilnius.lt

Patikima vieta vaiko buvimui ir dvasiniam komfortui bendraamžių būryje; naujienų ir įdomybių pilnas pasaulėlis, tenkinantis vaiko žingeidumą, skatinantis aktyvumą ir saviraišką, teikiantis peno protiniam brandumui. Namai, kur laukiama kiekviena šeima ir toleruojami individualūs interesai, ugdomas pasitikėjimas ir įsipareigojimas dirbti drauge.

UAB „Sulčius“ (sulčių baras)

Totorių g. 15, Vilnius
 Mob. 8 620 55 186
 El. paštas dovile@sulcius.lt
www.sulcius.lt

Sulčių baras – kas gali būti nuostabiau? Šis mažas bariukas Totorių g. 15, Vilniuje buvo sukurtas žingeidiems žmonėms mėgstantiems šviežiai išspaustas sultis, at-radimus, draugišką atmosferą, besidžiaugiantiems gyvenimu. Kodėl sulčių baras? Todėl, kad sultys tinka visiems, jos turi vitaminų ir yra „gyvos“. Jas galima gerti visais metų laikais, net ir kiekvieną dieną, ir tai tik į sveikatą. Be to, Sulčių bare galima surasti įvairios informacijos apie ekologišką natūralią produkciją ir jos įsigyti.

Vilniaus Naujininkų vidurinė mokykla

Šaltkalvių g. 32, LT-02176, Vilnius
 Tel. (8 5) 216 63 66
 Faks. (8 5) 216 63 62
 El. p. rastine@naujininku.vilnius.lm.lt

VĮ „Vilniaus miškų urėdija“

Smolensko g. 15, LT-03201, Vilnius
 Tel. (8 5) 210 58 49
 Faks. (8 5) 216 09 30
 El. paštas vilnius@miskai.lt
www.miskai.lt

Lietuvos jaunųjų gamtininkų centras

Džiaugsmo g. 44, LT-11302, Vilnius
 Tel. (8 5) 267 48 73
 Faks. (8 5) 267 00 90
www.gamtininkai.lt

Įvykdyti 2 tarptautiniai gamtosauuginiai projektai, mokiniai dalyvauja konferencijose konkursuose, vykdomos įvairios ekologinės akcijos, organizuojamos piešinių bei fotografijų parodos. Mokykla dalyvauja Jaunųjų Miško bičiulių veikloje.

Vilniaus miškų urėdija – viena iš 42 Lietuvos Respublikos miškų urėdijų, turto patikėjimo teise valdanti, naudojanti valstybinius miškus ir jais disponuojanti įstatymų nustatyta tvarka, taip pat vykdanči kompleksinę miškų ūkio ir kitą įmonės statuse numatytą veiklą. Šiandien urėdija apima 13 girininkijų. Administruojama 59,5 tūkst. ha miškų, iš jų 30,7 tūkst. ha valstybinės reikšmės.

Lietuvos jaunųjų gamtininkų centras – viena didžiausių šalies neformaliojo švietimo institucijų, kurios prioritentinė sritis yra gamtinis mokinių ugdymas. Centras įkurtas 1953 metais vaizdingoje Vilniaus vietovėje – Pavilnių regioniniame parke.

Ugdymo procesas centre organizuojamas skatinant mokinių domėjimąsi gamta, formuojant pažintinius ir aplinkosauginius elgesio gamtoje motyvus bei aktyvias pilietines nuostatas. Centro ugdytiniai turi galimybę gilinti gaunamas žinias ir plėtoti tiriamosios veiklos, aktyvios aplinkosaugos ir organizacinės veiklos gebėjimus. Centro veikla orientuota į vaikų ir jaunimo kompetencijų ugdymą, saviraiškos poreikių tenkinimą, asmenybės vertybių formavimą.

VšĮ „Vartotojų švietimo centras“

Odminių g. 12, LT-01122, Vilnius
Tel./faks. (8 5) 212 15 51
El. paštas centras@vscinfo.lt
www.vscinfo.lt

VšĮ Vartotojų švietimo centras įsteigtas 2005 m. Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos. Vartotojų švietimo centras siekia gerinti vartotojų švietimą Lietuvos, suteikti vartotojams daugiau informacijos bei žinių, reikalingų priimti protingus sprendimus perkant prekes ir paslaugas bei savarankiškai spręsti iškilančias problemas. Centro pagrindinis tikslas – sudaryti palankesnes galimybes vartotojams įgyti žinių ir gauti informacijos apie vartotojų teises.

VšĮ „Atsinaujinančios energijos informacijos konsultacinis centras“

Vytienio g. 10–60, Vilnius
Mob. 8 670 49 647
El. paštas info@ateik.info
www.ateik.info

Viešoji įstaiga „Atsinaujinančios energijos informacijos konsultacinis centras“ (sutr. ATEIK) yra nevyriausybinė pelno nesiekianti organizacija, kurios tikslas – prisidėti prie darnios bei informacinės visuomenės kūrimo plėtojant ir propaguojant atsinaujinančiąją energetiką bei ekologišką statybą. ATEIK tiria atsinaujinančios energijos šaltinių naudojimą; įgyvendina parodomuosius projektus; šviečia bei informuoja visuomenę apie atsinaujinančiųjų šaltinių energetiką bei aplinkai palankią statybą.

VšĮ „Žalioji taškas“

Žalgirio g. 131, LT-08217 Vilnius
Tel.: (8 5) 2331152, 2755907
Faks. (8 5) 233 64 35
El.p. biuras@ztl.lt
www.zaliasistaskas.lt

Penktus metus pakuočių atliekų tvarkymo organizavimu užsiimanti viešoji įstaiga „Žalioji taškas“ atstovauja gamintojų ir importuotojų interesus. Pagrindinis organizacijos tikslas – sukurti bendrą pakuočių atliekų tvarkymo sistemą, maksimaliai mažinant taršą pakuočių atliekomis. Prioritetine kryptimi pasirinktas nuoseklus plačiosios visuomenės informavimas.

Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentas

A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311,
Vilnius
Tel.: (8 5) 272 85 36, (8 5) 272 83 89
El. paštas *vilniaus.raad@vrd.am.lt*

Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento pagrindinis uždavinys – sparčiausiai besivystančios ir augančios ekonomikos regione užtikrinti darnaus vystymosi principų įgyvendinimo teisėtumą ir teisėtvarką aplinkos apsaugos srityje; organizuoti ir vykdyti valstybinę aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo kontrolę. Departamentas kontroliuoja, ar fiziniai ir juridiniai asmenys, laikosi aplinkosauginių teisės aktų reikalavimų, naudoja, atkuria žemės, žemės gelmių, paviršinių ir požeminių vandenų, aplinkos oro, kraštovaizdžio, augalijos, gyvūnijos bei kitus gamtos išteklius.

Vilniaus Fabijoniškių vidurinė mokykla

P. Žadeikos g. 2, LT-06318 Vilnius
Tel./faks. (8 5) 248 3048
El. p. *rastine@fabijoniskiu.vilnius.lm.lt*

Mokykla dalyvauja tarptautinio Aplinkosauginio švietimo fondo Gamtosauginių mokyklų, Tarptautinėje sveikatą stiprinančių ir GLOBE programose, inicijuoja ir rengia įvairius aplinkosauginius projektus, konkursus („Rūšiuok ir tu“ ir kt.), vasaros sveikatingumo ir ekologines stovyklas. Ugdymo procese integruojama vartojimo kultūros ugdymo programa.

UAB „Baltasis gluosnis“

Pamėnkalnio g. 23/5-44, LT-01113
Tel.: (8 5) 212 25 96, (8 5) 212 25 96
El. paštas *info@b-g.lt*
www.b-g.lt

UAB „Baltasis gluosnis“ darbuotojai atlieka žaliųjų erdvių planavimo, įrengimo ir priežiūros darbus. Ekologijos, augalų veisimo ir priežiūros bei skandinavišką planavimo mokyklą baigę specialistai rengia aplinką tausojančius apželdinimo projektus. Mūsų produktas yra estetiškas, ekonomiškasis ir aplinkos kokybę bei vertę keliantis apželdinimo projektas.

VšĮ „Tatulos programa“

Aukų g. 4/21, LT-01113, Vilnius
Tel./faks. (8 5) 262 15 48
El. paštas gut@takas.lt
www.organic.lt

Tatulos programa yra funkcinė savivalda, kurioje valdymo organus renka, darbus, finansus planuoja savarankiškai pati savivalda. Programa buvo įsteigta 1993 metais ir pradėta įgyvendinti jautriausioje šalies agrarinėje teritorijoje – Šiaurės Lietuvos karsto regione. 1993–1996 m. programa tapo lyderiu Europoje, šalies ūkio pertvarkos iš įprastinio į ekologinį ūkininkavimą valstybiniame lygmenyje.

Tatula turi 183 dalininkus. Programa inicijuoja panašių ekologinių judėjimų bei ekologinių šeimos ūkių ir ekologinių įmonių steigimąsi karsto regione ir visoje Lietuvoje.

Vilniaus universiteto botanikos sodas

Kairėnų g. 43, 10239 Vilnius
Tel./faks. (8 5) 231 79 33
El. paštas hbu@gf.vu.lt
www.botanikos-sodas.vu.lt

Vilniaus universiteto (VU) Botanikos sodas įkurtas 1781 metais, o dabartiniu metu disponuoja net dviem žemės plotais (Vingyje ir Kairėnuose) ir yra ne tik didžiausias Lietuvoje (bendras plotas 199 ha), bet ir turtingiausias augalų kolekcijomis. Sode steigiami: Lietuvos dekoratyvinių augalų genetinių išteklių koordinacinis centras, Europos *Ribes L.* ir *Rubus L.* genčių augalų registracijos centras su duomenų baze ir kt. VU Botanikos sodas aktyviai siekia tapti gausiai lankomu, pačius įvairiausius visuomenės poreikius (rekreacinius, švietėjiškus ir kt.) tenkinančiu, ne tik vilniečių bet ir kitų Lietuvos vietovių žmonių bei mūsų šalies svečių mėgstamu objektu.

Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos

Rudnios g. 6, LT-09300 Vilnius
 Tel. (8 5) 271 50 71
 Faks. (8 5) 272 8874
 El. paštas lhmt@meteo.lt
www.meteo.lt

Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie AM aprūpina šalies visuomenę, valstybės institucijas ir pasaulinius meteorologijos bei aviacijos centrus patikima hidrometeorologine informacija, rengia meteorologines, hidrologines bei ultravioletinės saulės spinduliuotės indekso prognozes, taip pat išpėja apie gaivalines nelaimes, stichinius, katastrofinius reiškinius, staigius orų pokyčius, bendrojo ozono sluoksnio nykimą, teikia informaciją apie paviršinio vandens objektų hidrologinį režimą.

UAB „VSA Vilnius“

Laisvės pr. 3, LT-04215, Vilnius
 Tel.: (8 5) 246 14 70
 Faks. (8 5) 246 14 77
 El. paštas info@vsa.lt
www.vsa.lt

Bendrovė „VSA“ yra viena didžiausių atliekų tvarkymo paslaugas teikiančių įmonių Lietuvoje. 2004 m. rudenį privatizuota bendrovė tęsia bei plečia savo veiklą, rūpinasi, kad Vilnius, viena gražiausių Europos sostinių, taptų ir viena švariausių. Technikos parko atnaujinimas, naujų kokybės reikalavimų taikymas, naujų paslaugų pasiūla bei naujų technologijų įdiegimas - pagrindiniai bendrovės „VSA“ darbo principai.

UAB „Biastra plus“

P. Žadeikos g. 20-1, LT-06321,
 Vilnius
 Tel./faks. (8 5) 240 80 44
 El. paštas biastra@takas.lt

Lietuvos floristų asociacija

Peteliškių g. 6-9, LT-01212, Vilnius
 Tel. (8 5) 215 43 88

